

MPSV nesouhlasí s některými závěry kontroly NKÚ ohledně financování podpory sociálního podnikání

Nejvyšší kontrolní úřad zveřejnil závěr kontroly týkající se vynakládaných peněz státu a Evropské unie na podporu sociálního podnikání v letech 2015 až 2021. Kromě MPSV se v této souvislosti NKÚ zaměřil na také Ministerstvo pro místní rozvoj. Cílem kontroly bylo prověřit, zda prostředky ze státního rozpočtu a Evropské unie určené na podporu sociálních podniků byly poskytovány a čerpány účelně, efektivně a v souladu s právními předpisy. Výtky NKÚ směřují k nejasně nastaveným pravidlům a neefektivitě vybraných projektů. Se závěry kontroly se nicméně MPSV neztotožňuje a podává vysvětlení.

V rámci kontroly nebyly zjištěny žádné systémové nedostatky ani porušení právních předpisů ze strany MPSV. Z uvedených výtek však budeme čerpat při nastavování nových pravidel tak, aby bylo ještě více posíleno účelné a efektivní nakládání se zdroji ze státního rozpočtu i EU.

Dlouhodobě podporujeme rozvoj sociálního podnikání v České republice. Představuje jednu z cest, jak efektivně řešit problematiku sociálního začleňování, podporu tvorby pracovních míst pro osoby se ztíženým přístupem na trh práce a podporu lokální ekonomiky s respektováním principů trvale udržitelného rozvoje. V rámci Operačního programu zaměstnanost byly vyhlášeny výzvy k předkládání žádostí o podporu se zaměřením na sociální podnikání, prostřednictvím kterých bylo podpořeno 170 projektů za bezmála 585 milionů korun. Cílem těchto výzev bylo podpořit vznik nových sociálních podniků a rozvíjet sociální podniky, které se již na trhu etablovaly.

NKÚ své výtky směřuje k efektivnosti některých vybraných projektů a odůvodňuje tento závěr tím, že nebyly stanoveny hranice maximální výše podpory na jednoho účastníka projektu a podpora jedné osoby v projektu OPZ tak například převýšila roční průměr 170 tisíc korun. K tomuto závěru ale zdůrazňujeme, že počet podpořených osob a výše výdajů projektu významně ovlivňuje charakter této podnikatelské činnosti i cílové skupiny. Příjemci využívají při financování nákladů na zaměstnance ze znevýhodněných skupin také jiné zdroje, zejména příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením, případně jinou formu pomoci od Úřadu práce. Proto ne všichni zaměstnanci, kteří mají prospěch z intervencí projektu, jsou vykázáni v indikátorech projektu jako podpořené osoby. Tvrzení NKÚ se tak z pohledu MPSV jeví jako značně zjednodušující a nepostihuje komplexní snahu o udržitelnou intervenci v sociálním podniku.

NKÚ dále rozporuje nastavení principů sociálního podnikání, které jsou ve výzvách OPZ využívány. Na jejich tvorbě se však podílelo široké spektrum aktérů z oblasti sociálního podnikání a využívaná sada principů je výsledkem konsenzuální diskuse. Aktuálně MPSV pracuje na novém zákonu o sociálním podnikání, který by měl dále jednoznačně vymezit definici sociálního podniku.